

Ny ICAN-rapport

Derfor bør NATOs medlemmer gå med i FN's forbud mod atomvåben

En ny rapport opridser, hvorfor medlemmer af NATO bør gribe mulighederne i den ny FN-traktat om forbud mod atomvåben, som trådte i kraft i januar 2021. Rapporten er udarbejdet af ICAN - *The International Campaign to Abolish Nuclear Weapons*, som i 2017 modtog Nobels fredspris for sit arbejde for at få atomvåben forbudt.

Rapporten foreslår, at NATO tager skridt til at blive en "ikke-nuklear alliance" i overensstemmelse med den nye norm, som FN har fastsat i traktaten om forbud mod atomvåben - *The Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons* (TPNW).

Rapporten fremhæver den udbredte støtte til traktaten i mange NATO-lande, som det fremgår af meningsmålinger, parlamentariske beslutninger, partierklæringer og udtalelser fra tidligere ledere, og det stigende pres i offentligheden for handling.

Rapporten fremhæver, at NATO's medlemmer ikke vil møde juridiske forhindringer ved at tiltræde traktaten, når de forpligter sig til ikke at deltage i eller støtte aktiviteter i forbindelse med atomvåben.

Alle NATO-medlemmer, der er parate til at tilslutte sig traktaten, bør frit kunne gøre det uden frygt for repressalier fra deres allierede, i særdeleshed fra USA, Frankrig og Storbritannien, som stadig har atomvåbenarsenaler.

I sidste ende er regeringerne ansvarlige overfor deres borgere, og vil ikke i det lange løb kunne ignorere borgernes demokratiske vilje. Det er kun et spørgsmål om tid, før nogle af NATOs medlemslande vælger at tiltræde traktaten.

Rapporten er udgivet op til NATO's seneste topmøde i juni 2021, men indholdet og opfordringerne rækker langt frem og bør derfor studeres nøje.

På de følgende sider er rapportens hovedkonklusioner oversat til dansk af *FORBYD ATOMVÅBEN – ICAN i Danmark*, et folkeligt samarbejde med det formål at sikre dansk tilslutning til Forbudstraktaten, TPNW.

Rapportens hovedkonklusioner

- NATO har længe erkendt den trussel, som atomvåben og andre masseødelæggelsesvåben udgør for landenes sikkerhed. Stigende spændinger og risici øger kun incitamenterne til nedrustning.

- I stedet for at fremskynde bestræbelserne på at fremme atomnedrustning, har NATO bevæget sig i den modsatte retning - i strid med sine egne mål og undergravende sin egen sikkerhed.
- Traktaten om atomvåbenforbud er nu en permanent del af folkeretten, og nyder bred global støtte. NATO's fjendtlige holdning er i direkte modstrid med dets egne interesser.
- Ved at tilslutte sig traktaten kan NATO's medlemmer hjælpe med at forhindre spredning af atomvåben, åbne nye veje for nedrustning og hjælpe ofrene for atomprøvesprængninger.
- Mens NATO som alliance fortsat er en ihærdig/indædt modstander af traktaten, er der stærk og voksende støtte til traktaten i mange NATO-lande.
- En stor del af modstanden mod traktaten, herunder fra NATO-lande, er baseret på myter og misforståelser - samt bevidste usandheder.
- Selv om en fuldstændig afskaffelse af atomvåben måske forbliver et fjernt mål, bør visionen og planlægningen af NATO som "ikke-nuklear alliance" begynde nu - i overensstemmelse med den nye globale norm.

Støtten til traktaten inden for NATO

- Meningsmålinger i 11 NATO-lande har vist overvældende støtte i offentligheden for traktaten.
- Flere end 50 tidligere statsledere, udenrigsministre og forsvarsministre – samt tidligere generalsekretærer for FN og for NATO – har indtrængende opfordret de nuværende ledere til at "vise mod og dristighed", og tilslutte sig traktaten.
- Parlamenterne i Italien, Holland og Spanien, har udtrykt bred støtte til traktaten, og opfordret til handling.
- Flere end 1.000 parlamentsmedlemmer i NATO-landene har lovet at arbejde for at få deres respektive lande med.
- Mere end 400 byer i NATO-stater, herunder Paris, Berlin, Amsterdam, Oslo, Barcelona, Edinburgh, Los Angeles og Washington DC, har opfordret deres respektive nationale regeringer til at ratificere traktaten.

NATO frem mod år 2030

Selv om NATO fortsat fungerer som en "atom-alliance" på kort sigt, bør NATO's medlemmer anerkende og acceptere, at de kan:

- Arbejde på at mindske atomvåbens rolle i deres forsvar samt i deres sikkerhedspolitik og doktriner, hvilket de alle allerede er enige om gennem ikke-spredningstraktaten (NPT).

- Tage skridt til at mindske risikoen for utilsigtet eller uforsætlig brug af atomvåben, herunder at fjerne alle våben fra alarmberedskab.
- Frit og åbent diskutere og undersøge mulig form og konsekvens af en eventuel fuldstændig ikke-nuklear alliance, herunder de ikke-atombevæbnede NATO-landes rolle i opnåelsen og opretholdelsen af den.
- Tilskynde til og lette drøftelse og udforskning af en mangfoldighed af nationale holdninger og politikker vedrørende atomvåben blandt medlemmerne.
- Styrke den globale norm mod atomvåben ved at støtte traktaten og opgive grundløs kritik af den, engagere sig konstruktivt med TPNW-stater, samt tilskynde andre lande uden for NATO – hvad enten det er partnere, rivaler eller andre – til også at tilslutte sig traktaten.
- Selv tilslutte sig traktaten, startende med de 27 ikke-atombevæbnede medlemmer af NATO.

Ingen af disse skridt vil bringe NATO's sikkerhed i fare. Alle er forenelige med Atlantpagten. Der er ingen grund til ikke at begynde at tage disse første skridt.

Hvis NATO's medlemmer er oprigtige og seriøse med hensyn til at reducere de sikkerhedstrusler, som atomvåben udgør, og nå målet om global atomnedrustning, må de begynde nu. De skal arbejde for at bringe alliancen i overensstemmelse med den nye juridiske norm, der er fastsat af traktaten og støttet af en stor del af det internationale samfund.

Når NATO formulerer sine mål og strategier for 2030 og videre, bør man benytte lejligheden til at opstille en klar vision for sin fremtidige rolle som en ikke-nuklear alliance, *"hvor atomvåben ikke er et legitimt, effektivt eller ønskeligt forsvarsmiddel for nogen. Ikke for Rusland, Kina eller Nordkorea. Ikke for vore allierede. Ikke for os."*

Det afsluttende citat er af seks tidligere norske ministre: forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen, udenrigsminister Bjørn Tore Godal, forsvarsminister Eldbjørg Løwer, stats- og udenrigsminister Kjell Magne Bondevik, udenrigsminister Knut Vollebæk og stats- og udenrigsminister Thorbjørn Jagland i den norske avis *Aftenposten* 21. september 2020.

FORBYD ATOMVÅBEN – ICAN i Danmark

Kontakter:

Helge Ratzer, Tlf. 20 47 96 99, helgeratzer(at)outlook.dk

Jessie Seehuusen, Tlf. 51 37 34 68, jessie(at)smorumnet.dk

Hasse Schneidermann, Tlf. 23 33 44 60, hasse.schneidermann(at)gmail.com

Palle Bendsen, Tlf. 30 13 76 95, pnb(at)yedun.net

www.atomvaabenforbud.nu